

Innehåll

1	Sammanfattning.....	5
2	Förslag till lag om förbud mot vissa kampsportsmatcher	9
3	Inledning.....	15
4	Gällande bestämmelser rörande kampsport m.m.....	17
4.1	Inledning.....	17
4.2	Betydelsen av samtycke i samband med idrottsutövning.....	17
4.3	Bestämmelser om offentliga tillställningar	18
4.4	Förbudet mot professionell boxning	20
5	Medicinska skaderisker	23
5.1	Idrott som tillåter slag och sparkar	23
5.2	Vad ökar respektive minskar risken för skador?	25
6	Traditionell och extrem kampsport	27
6.1	Kampsportens utveckling i Sverige	27

6.2	K-1, Vale Tudo och andra extrema kampsporter	28
7	Allmänna utgångspunkter	29
7.1	Reglering av kampsport som tillåter våld mot huvudet.....	29
7.2	En lag med krav på tillstånd	31
8	En lag om förbud mot vissa kampsportsmatcher	35
8.1	Avgränsning av det tillståndspliktiga området.....	35
8.2	Förutsättningar för att få tillstånd	39
8.3	Befrielse från tillståndskravet.....	42
8.4	Föreskrifter om godtagbara regler och säkerhetsbestämmelser	44
8.5	Tillståndsmyndighet	45
8.6	Förfarandet hos tillståndsmyndigheten.....	47
8.7	Straffansvaret.....	49
8.8	Förverkande m.m.	54
8.9	Domstolens prövning.....	55
9	Ikraftträdande.....	57
10	Kostnader.....	59
11	Författningskommentar.....	61

1 Sammanfattning

Professionell boxning är förbjuden i Sverige. Samtidigt förekommer idag kampsporter som, i likhet med professionell boxning, tillåter slag eller till och med sparkar mot motståndarens huvud och som därmed är lika farliga för deltagarna som professionell boxning. I syfte att förbjuda sådana kampsporter där deltagarnas säkerhet inte är godtagbar föreslås att lagen (1969:612) om förbud mot professionell boxning ersätts av en ny lag som reglerar all kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud. Den föreslagna lagen innebär i huvudsak följande.

Tävlings-, tränings- eller uppvisningsmatch i kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud får inte anordnas utan tillstånd. Tillstånd till sådan match, i lagen benämnd kampsportsmatch, får endast lämnas om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är godtagbara för deltagarnas säkerhet. Ett lämnat tillstånd skall förenas med villkor att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som angivits i ansökan följs.

Kampsportsmatch som anordnas av en för kampsporten ansvarig organisation eller av en arrangör knuten till den organisationen får anordnas utan tillstånd om organisationen har medgetts befrielse från tillståndskravet. Befrielse från tillståndskravet får endast meddelas om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är godtagbara för deltagarnas säkerhet. Ett beslut om befrielse gäller för viss tid och skall förenas med villkor att de regler och

säkerhetsbestämmelser som angivits i ansökan följs.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs i fråga om vad som utgör godtagbara regler och säkerhetsbestämmelser.

En ansökan om tillstånd till kampsportsmatch eller om befrielse från tillståndskravet prövas av en av regeringen utsedd myndighet. Det föreslås att regeringen utser en länsstyrelse för prövningen. Inom myndigheten skall finnas en delegation med juridisk, medicinsk och idrottslig kompetens.

Tillståndsmyndighetens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet anordnar kampsportsmatch utan tillstånd eller i strid mot ett villkor som har meddelats i ett tillståndsbeslut eller beslut om befrielse döms till böter eller fängelse i högst sex månader. Detsamma gäller den som lämnar oriktig uppgift om något förhållande som han eller hon är skyldig att upplysa om i en ansökan eller efter föreläggande av tillståndsmyndigheten. Till böter döms den som uppsåtligen, i fråga om kampsportsmatch som har anordnats utan tillstånd, deltar i matchen, ekonomiskt understödjer matchen eller upplåter lokal för den, i egenskap av manager ingår avtal om matchen eller främjar tillkomsten av sådant avtal, eller tjänstgör som domare eller sekond vid matchen. För anstiftan och medhjälp till brott mot lagen döms inte till ansvar. Det skall heller inte dömas till ansvar i ringa fall. Utbyte av brott enligt lagen skall förklaras förverkat om det inte är uppenbart oskäligt.

Tillståndsmyndigheten utövar tillsynen över kampsportsmatcher enligt lagen. Tillståndsmyndigheten får återkalla ett beslut om befrielse från tillståndskravet om den organisation som har medgetts befrielse, eller en arrangör som är knuten till organisationen, i väsentlig grad bryter mot villkor som har meddelats i befrielsebeslutet.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 oktober 2006, då lagen (1969:612) om förbud mot professionell boxning

upphör att gälla. Särskilda övergångsbestämmelser skall under vissa förutsättningar gälla för kampsportsorganisation som ansöker om befrielse från tillståndskravet. Om en sådan ansökan om befrielse görs senast den 1 januari 2007 får kampsportsorganisationen, eller en arrangör som är knuten till den organisationen, utan tillstånd anordna kampsportsmatch till dess ansökan om befrielse har prövats av tillståndsmyndigheten. Övergångsbestämmelserna skall dock inte gälla för anordnande av match i professionell boxning.

2 Förslag till lag om förbud mot vissa kampsportsmatcher

Härigenom föreskrivs följande.

Krav på tillstånd

1 § Tävlings-, tränings- eller uppvisningsmatch i kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud (kampsportsmatch) får inte anordnas utan tillstånd.

Bestämmelser om undantag från tillståndskravet finns i 3 §.

Förutsättningar för tillstånd m.m.

2 § Tillstånd att anordna kampsportsmatch får lämnas på ansökan av anordnaren och endast om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är godtagbara för deltagarnas säkerhet.

Ett lämnat tillstånd skall förenas med villkor att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som angivits i ansökan följs.

3 § Kampsportsmatch som anordnas av en för kampsporten ansvarig organisation, eller av en arrangör knuten till den organisationen, får anordnas utan tillstånd enligt 1 § om organisationen har medgetts befrielse från tillståndskravet.

Ett beslut om befrielse från tillståndskravet får meddelas på ansökan av en för kampsporten ansvarig organisation och endast

om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är godtagbara för deltagarnas säkerhet.

Ett beslut om befrielse gäller för viss tid och skall förenas med villkor att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som angivits i ansökan följs.

Föreskrifter

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs i fråga om vad som utgör godtagbara tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser enligt denna lag.

Tillståndsmyndigheten

5 § Den myndighet som regeringen utser prövar frågor om tillstånd att anordna kampsportsmatch samt om befrielse från tillståndskravet.

Hur ansökan om tillstånd m.m. görs

6 § Ansökan om tillstånd att anordna kampsportsmatch eller om befrielse från tillståndskravet skall göras hos tillståndsmyndigheten.

Ansökan skall göras skriftligen senast tre månader före matchen.

Vad ansökan skall innehålla

7 § En ansökan om tillstånd att anordna kampsportsmatch skall innehålla uppgifter om anordnaren, när och var matchen anordnas samt tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsporten.

En ansökan om befrielse från tillståndskravet skall utöver uppgifter om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsporten innehålla stadgar för den för kampsporten

ansvariga organisationen samt hur kontroll utövas inom organisationen av de kampsportsmatcher som anordnas.

Föreläggande

8 § Tillståndsmyndigheten får förelägga anordnaren av en kampsportsmatch eller den som ansöker om befrielse från tillståndskravet att skriftligen lämna uppgifter utöver vad ansökan skall innehålla.

Avgifter

9 § Avgift får tas ut vid prövning av ansökan om tillstånd eller om befrielse från tillståndskravet enligt denna lag. Avgiften betalas enligt de föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Tillsyn

10 § Tillståndsmyndigheten utövar tillsynen över kampsportsmatcher enligt denna lag. Vid tillsynen skall tillståndsmyndigheten kontrollera att villkor som har meddelats enligt 2 eller 3 § följs.

Återkallelse av beslut

11 § Tillståndsmyndigheten får återkalla ett beslut om befrielse från tillståndskravet om den organisation som medgetts befrielse, eller en arrangör knuten till den organisationen, i väsentlig grad bryter mot villkor som har meddelats enligt 3 §.

Överklagande

12 § Tillståndsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Om inte något annat har beslutats gäller tillståndsmyndighetens beslut omedelbart.

Straff m.m.

13 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. anordnar kampsportsmatch utan tillstånd enligt 1 § eller i strid mot ett villkor enligt 2 eller 3 §,
2. lämnar oriktig uppgift i en ansökan eller i en komplettering enligt 8 §.

14 § Till böter döms den som uppsåtligen i fråga om kampsportsmatch som anordnas utan tillstånd enligt denna lag

1. deltar i matchen,
2. ekonomiskt understödjer matchen eller upplåter lokal för den,
3. i egenskap av manager ingår avtal om matchen eller främjar tillkomsten av sådant avtal,
4. tjänstgör som domare eller sekond.

15 § I ringa fall döms inte till ansvar enligt 13 och 14 §§.

16 § För anstiftan och medhjälp till brott mot denna lag döms inte till ansvar.

Förverkande

17 § Utbyte av brott enligt denna lag skall förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

Angående beslag av egendom som kan antas vara förverkad enligt första stycket, gäller bestämmelserna om beslag i rättegångsbalken.

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2006 då lagen (1969:612) om förbud mot professionell boxning skall upphöra att gälla.
2. Om en ansökan om befrielse enligt 3 § görs före den 1 januari 2007 får en för kampsporten ansvarig organisation, eller en arrangör knuten till den organisationen, utan tillstånd anordna kampsportsmatch, dock inte match i professionell boxning, till dess ansökan om befrielse har prövats av tillståndsmyndigheten.

3 Inledning

Sedan 1970 finns det i Sverige ett förbud mot professionell boxning. Den professionella boxningen skiljer sig på flera sätt från amatörboxningen, bl.a. vad gäller regelsystem, matchlängd, poängberäkning och skyddsutrustning. En amatörmatch får t.ex. pågå längst 12 minuter under det att en professionell match kan pågå upp till 12 ronder à tre minuter. Vidare har en amatörboxare huvudskydd samt i normalfallet större och tjockare och därigenom mer stötabsorberande handskar. Förbudet mot professionell boxning infördes mot bakgrund av de hälsorisker, främst risken för hjärnskador, som är förenade med denna verksamhet.

Frågor med anknytning till professionell boxning har behandlats i riksdagen ett flertal gånger sedan förbudet infördes. Under senare år har även frågan aktualiserats om andra kampsporter som utövas i Sverige i likhet med professionell boxning borde förbjudas. Kulturutskottet ansåg det viktigt att få denna fråga belyst och att en expertutredning borde tillsättas. Utredningen borde enligt utskottet arbeta förutsättningslöst och omfatta såväl professionell boxning som övriga kampsporter. Vad utskottet anfört har riksdagen som sin mening givit regeringen till känna (bet. 2000/01:KrU4, rskr. 2000/01:186).

Regeringen beslutade den 25 oktober 2001 att tillkalla en särskild utredare med uppdraget att förutsättningslöst analysera de frågor som hänger samman med professionell boxning och andra kampsporter. Frågorna skulle belysas allsidigt med tonvikt på de medicinska aspekterna. I uppdraget ingick även att se över

lagen (1969:612) om förbud mot professionell boxning och bedöma om den fyller sitt syfte eller om dess inriktning och omfattning bör ändras i något avseende. Även frågan om det överhuvudtaget finns behov av ett fortsatt förbud mot professionell boxning skulle analyseras (dir. 2001:86).

Proffsboxnings- och kampsportsutredningen överlämnade i mars 2003 betänkandet Kampidrott i fokus (SOU 2003:24). Utredaren föreslog en reglering med krav på tillstånd av polisen enligt ordningslagen (1993:1617) för offentliga tillställningar som innehåller tävling eller uppvisning i kampsport med slag eller sparkar riktade mot motståndarens huvud. Polisen föreslogs få möjlighet att vägra tillstånd om deltagarnas säkerhet inte kunde anses godtagbar. Regleringen skulle enligt betänkandet gälla såväl boxning som andra kampsporter, och ersätta lagen om förbud mot professionell boxning.

Utredarens förslag mötte viss kritik vid remissbehandlingen. Framst gjordes invändningar mot förslaget att knyta regleringen med dess prövning av deltagarnas säkerhet till ordningslagen. Det framfördes att en reglering i en särskild lag i stället borde övervägas. Dessutom kritiserades förslaget att polisen skulle åläggas ansvaret för prövningen mot bakgrund av att uppgiften kräver kompetens på områden som inte ligger inom polisens normala arbetsfält samt strider mot strävanden att renodla polisens verksamhet.

Med anledning av de invändningar som framförts vid remissbehandlingen har ytterligare överväganden gjorts beträffande en möjlig reglering av sådan kampsport som tillåter våld mot huvudet. I denna promemoria lämnas förslag till en särskild lag om förbud mot vissa kampsportsmatcher som i princip bygger på de förslag som lämnades av Proffsboxnings- och kampsportsutredningen, men som reglerar förfarandet i en särskild lag i stället för i ordningslagen och som inte innebär att polisen åläggs ansvaret för tillståndsprövningen.

4 Gällande bestämmelser rörande kampsport m.m.

4.1 Inledning

Lagen (1969:612) om förbud mot professionell boxning innehåller det enda uttryckliga förbudet i svensk lagstiftning som avser idrottslig verksamhet. När det gäller hur mycket våld som samhället tillåter att enskilda utsätter varandra för i samband med idrottsutövning gäller dock allmänna straffrättsliga bestämmelser. Av betydelse är främst vilken verkan utövarnas samtycke till angrepp mot den egna personen har. För den som vill arrangera ett idrottsevenemang finns vidare bestämmelser om krav på tillstånd m.m. för offentliga tillställningar enligt ordningslagen (1993:1617).

4.2 Betydelsen av samtycke i samband med idrottsutövning

I idrotter där det ingår kroppskontakt mellan deltagarna förekommer åtskilliga gärningar som skulle kunna uppfylla rekvisiten för t.ex. ringa misshandel eller ofredande. Av intresse i dessa fall är bestämmelserna i brottsbalken om samtyckes ansvarsbefriande verkan vid brott. I 24 kap. 7 § brottsbalken anges att en gärning som någon begår med samtycke från den mot vilken gärningen riktas utgör brott endast om gärningen,

med hänsyn till den skada, kränkning eller fara som den medför, dess syfte och övriga omständigheter, är oförsvarlig.

När bestämmelsen om samtycke infördes i brottsbalken konstaterades i förarbetena (prop. 1993/94:130 s. 40 f.) att det inom lek och idrott godtas svårare misshandel än som i allmänhet accepteras enbart på grund av samtycke. I många sporter, menade regeringen, är det oundvikligt att deltagarna utsätts för ett visst mått av både avsiktligt och oavsiktligt våld under stridens hetta, t.ex. inom ishockey. I boxning utgör t.o.m. uppsåtlig misshandel det centrala momentet i sporten. Det framhölls emellertid att det i de flesta sporter, som innefattar handgripligt beteende, finns regler som har karaktär av säkerhetsföreskrifter. Enligt regeringen torde man kunna utgå från att den som följer dessa inte skall fällas till ansvar för brott, även om förfarandet i och för sig ryms under ett straffstadgande. Regeringen uttalade vidare att det inte heller är givet att ansvar skall inträda om dessa regler överträds. Den som frivilligt deltar i sporter av denna typ är medveten om skaderisken. Detta innebär emellertid inte enligt regeringen att man generellt kan säga att han eller hon godtar skadan i det enskilda fallet. Att använda samtycke som grund för ansvarsfrihet är därför enligt regeringen inte möjligt i alla situationer.

4.3 Bestämmelser om offentliga tillställningar

Innan den professionella boxningen förbjöds i Sverige krävdes enligt 12 § allmänna ordningsstadgan (1956:617) tillstånd av polismyndigheten för tävlingar och uppvisningar i professionell boxning. Enligt samma paragraf gällde också krav på tillstånd för andra offentliga tillställningar som t.ex. tävlingar eller uppvisningar i motorsport och professionell brottning.

Bestämmelser om offentliga tillställningar finns numera i ordningslagen (1993:1617). I 2 kap. 3 § anges att med offentlig tillställning avses bl.a. tävlingar och uppvisningar i sport och idrott. För att en tillställning skall anses som offentlig krävs att den anordnas för allmänheten eller att allmänheten har tillträde

till den. Om tillträdet är begränsat genom krav på inbjudan, medlemskap i en viss förening eller annat villkor, anses allmänheten ha tillträde om tillställningen uppenbarligen är en del av en rörelse vars verksamhet uteslutande eller väsentligen består i att anordna tillställningar av detta slag. Detsamma gäller om tillställningen med hänsyn till omfattningen av den krets som äger tillträde, de villkor som gäller för tillträdet eller andra liknande omständigheter är att jämföra med sådan tillställning.

Idrottstävlingar och idrottsuppvisningar som är offentliga tillställningar får enligt 2 kap. 4 § ordningslagen inte utan tillstånd anordnas på offentlig plats. I vissa fall krävs tillstånd också när sådana idrottsarrangemang anordnas på andra ställen än offentliga platser. Detta gäller för tävlingar eller uppvisningar i motorsport eller professionell brottning. Ansökan om tillstånd att anordna offentlig tillställning görs hos polismyndigheten.

Om tillstånd inte krävs för tillställningen kan anordnaren av idrottstävlingen eller idrottsuppvisningen ändå vara skyldig att anmäla tillställningen till polismyndigheten. I 2 kap. 5 § ordningslagen anges att den som avser att anordna en sådan offentlig tillställning som inte kräver tillstånd enligt 2 kap. 4 § inom ett område som redovisas i detaljplan skall anmäla detta till polismyndigheten. Anmälningsskyldigheten gäller också för en offentlig tillställning som anordnas utomhus utom detaljplanelagt område, om det på grund av det förväntade antalet deltagare vid tillställningen finns risk för att ordningen störs eller säkerheten äventyras vid den eller, som en direkt följd av den, i dess omedelbara omgivning eller för att trafiken störs. Anmälan skall göras skriftligen eller muntligen till polismyndigheten.

Polismyndighetens prövning tar främst sikte på ordning och säkerhet vid den offentliga tillställningen. En anordnare kan befrias från skyldigheten att söka tillstånd för tillställning av visst slag, om det kan ske utan fara för ordning och säkerhet eller för trafiken. Ett beslut om befrielse får förenas med villkor.

Enligt 2 kap. 22-24 §§ ordningslagen har polisen rätt att i vissa fall inställa eller upplösa allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar. Detta gäller bl.a. om en offentlig

tillställning hålls i strid med ett beslut som innebär avslag på en ansökan eller om det vid tillställningen förekommer något som strider mot lag, om den medför oordning, fara för de närvarande eller allvarlig störning i trafiken. Polisen får vidare förbjuda att det hålls en offentlig tillställning, om det vid en tidigare tillställning av samma slag har förekommit något som stred mot lag eller den har medfört oordning, fara för de närvarande eller allvarlig störning av trafiken.

4.4 Förbudet mot professionell boxning

Lagen om förbud mot professionell boxning trädde i kraft den 1 januari 1970. Lagen innebär att det är förbjudet att delta i tävlings-, uppvisnings- eller träningsmatch i professionell boxning. Den som deltar i sådan match i Sverige döms till böter eller fängelse i högst sex månader. Det är också förbjudet att på olika sätt främja professionell boxning, nämligen genom att anordna eller ekonomiskt understödja match i professionell boxning eller upplåta lokal för den, i egenskap av manager ingå avtal om matchen eller främja sådant avtal eller tjänstgöra som domare eller sekond.

Det viktigaste skälet för införandet av ett förbud mot professionell boxning var hälsorisken, främst risken för hjärnskador. Andra skäl som framfördes i förarbetena till lagen var dels att boxningen ansågs ha en förråande verkan, dels att det ansågs stötande att boxare och arrangörer kunde göra sig betydande vinster på en verksamhet som var inriktad på att åstadkomma skador hos deltagarna (prop. 1969:118 s. 31ff).

Vad som utgör professionell boxning definieras inte i lagtexten. I förarbetena till lagen uttalades att begreppet boxning i allmänhet torde vara klart och att det fick bestämmas med hänsyn till sportgrenens allmänna kännetecken samt de grundläggande regler som allmänt iakttas inom grenen. Vidare anfördes i fråga om gränsdragningen mellan professionell boxning och amatörboxning att tillräcklig vägledning finns i de regler som fastställts för professionell boxning av European

Boxing Union, i artiklar som antagits av AIBA, dvs. den organisation som kontrollerar den internationella amatörboxningen, samt i boxningsförbundets tävlingsbestämmelser och regeltolkningar (prop. 1969:118 s. 35). Generellt kan skillnaden mellan proffsboxning och amatörboxning sägas vara att amatörboxningen innebär att säkerhetsbestämmelserna är mer rigorösa. Bland annat kräver amatörboxningen huvudskydd, större, tjockare och därmed mer stötabsorberande handskar samt kortare matchtid.

Mot bakgrund av den starka kopplingen till reglerna för boxning har proffsboxningslagen inte ansetts tillämplig på andra kampsporter, varken de som till sin natur skiljer sig markant från boxning eller de som har mer boxningsliknande karaktär som t.ex. thaiboxning och kickboxning.

5 Medicinska skaderisker*

5.1 Idrott som tillåter slag och sparkar

Risk för hjärnskador

Idrottslig verksamhet kan innebära risker för utövaren att skada sig. Dessa risker varierar mycket mellan olika idrotter i fråga om skadefrekvens, vilka delar av kroppen som skadas samt risken för allvarliga skador och dödsfall. Idrottsskador hänför sig huvudsakligen till tre klasser: akuta traumatiska skador, förslitningsskador och skador som utvecklas på lång sikt.

Inom främst de kampsporter som tillåter slag och sparkar finns det risker för skador på olika organ och kroppsdelar. Här intar hjärnskador en särställning. Hjärnan är speciell eftersom dess funktion medger att vi kan fungera som självständiga individer. Hjärnskador leder därför till ett vitt spektra av följdproblem som på många olika sätt kan inverka på en persons dagliga liv. Hjärnskador kan bl.a. leda till motoriska störningar, talsvårigheter, personlighetsförändringar och förtida åldrande.

* Uppgifter om medicinska skadeverkningar m.m. är hämtade från Proffsboxnings- och kampsportutredningens betänkande, SOU 2003:24, s. 117 ff.

Vad händer när huvudet träffas av ett slag eller en spark?

När huvudet träffas av rörligt våld kommer det i häftig rörelse. Den tröga hjärnan accelererar inte lika fort utan pressas mot kraniets insida på platsen för våldet, samtidigt som den sugts bort vid motsatt sida. På liknande sätt kan hjärnan skadas vid rotation av huvudet. Roterande rörelser hos kraniet kan bl.a. bli följden av våld mot hakan, där huvudet svänger bakåt.

Genom att hjärnan, som är mjuk och formbar, på olika sätt rör sig inuti kraniet kan skador uppkomma bl.a. på följande sätt: pressning mot ben, lossnitning av kärl och nerver från ben och hinnor, glidande rörelser av hjärnans yta mot skrovligheter på benets insida, skärning mot vassa kanter samt förskjutningar och slitningar inuti hjärnvävnaden. Sådana förlopp kan leda till ett antal olika skador av kortsiktig eller mera varaktig karaktär.

Effekter av slag, sparkar eller annat våld mot huvudet

Våld mot huvudet som resulterar i en kortare eller längre medvetlöshet innebär ofta att den nedslagne får en hjärnskakning. En hjärnskakning medför en kraftig kemisk obalans i den grå substansen. Forskningen har på senare tid omvärderat riskerna med hjärnskakningar, framför allt när det gäller framtida men för den som drabbas. Även om hjärnskakningen till synes läker ut kan det bli kvarstående skador som får en långsam progressiv karaktär. Skadornas symtom innefattar påverkan på inlärningsförmåga och koncentration, nedsatt stresstålighet samt påverkan på känslolivet med depressionssymtom.

Andra skador som kan drabba den som träffas av slag eller sparkar mot huvudet är blödningar i eller utanför hjärnvävnaden. Resttillstånden efter sådana skador sträcker sig från nedsättning av hjärnans kognitiva funktioner till bestående hjärnskador och i allvarliga fall även dödsfall.

5.2 Vad ökar respektive minskar risken för skador?

Förekomsten av skador inom idrott som tillåter slag, sparkar eller annat våld mot huvudet beror på en mängd faktorer. Skador kan uppkomma på grund av olyckshändelser. I de flesta fall är det dock möjligt att genom regler och säkerhetsbestämmelser för den aktuella idrotten minska risken för skador.

Skydd

När det gäller kampsporter där det förekommer slag mot huvudet är det naturligen så att tjocka och stötupptagande handskar ger ett visst skydd för deltagarna. De stora handskar som används inom t.ex. amatörboxning gör också att det blir lättare att gardera sig.

Det huvudskydd som används inom amatörboxning skyddar i viss utsträckning, i vart fall mot ögonbrynsskador och vid fall mot golvet. Huvudskyddet är emellertid framför allt ett yttre skydd. Det skyddar inte hjärnan mot slag eller sparkar som t.ex. träffar på hakan.

Tillräcklig ålder

Nackmuskelnerna är viktiga när det gäller motståndskraften mot slag, sparkar eller annat våld mot huvudet. Starka och färdigutvecklade nackmuskler ökar möjligheten att ta emot slag utan att huvudet kastas hit och dit eller roterar. Det är därför viktigt att deltagare i idrott som tillåter våld mot huvudet är färdigväxta.

Under uppväxten sker utmognaden av hjärnans nätverk. Om denna process störs kan det ge omfattande påverkan på hjärnans funktion. Den intellektuella förmågans slutliga nivå hos individen bestäms i stor utsträckning av denna period i livet.

Begränsad matchtid

En lång match innebär naturligt nog att deltagarna får ta emot många slag eller sparkar. Vid långa matcher tröttnas dessutom nackmusklerna ut och förmågan att stå emot slag avtar. Konsekvensen av en träff mot huvudet blir därmed större.

Begränsat antal träffar under en karriär

En lång karriär medför ett stort antal träffar mot huvudet och därmed en stor risk för hjärnskador. Motorisk snabbhet avtar med åldern och eftersom reflexsnabbhet är en viktig del i skyddet mot träffar kan långa karriärer öka risken för skador.

Omhändertagande av den som blivit medvetslös vid knockout

Med begreppet seger på knockout avses i dagligt tal att en person vunnit en kamp genom att med ett eller flera slag ha försatt sin motståndare ur stridbart skick. I vissa kampsporter ger begreppet knockout uttryck för ett poänggivande eller vinstgivande moment. Inom t.ex. boxning är definitionen av knockout att en boxare vinner en match om motståndaren inte återupptar boxningen inom tio sekunder efter att ha blivit träffad av ett eller flera slag. Om en domare bryter en match, t.ex. då den ene boxaren skadats, kallas detta i proffsboxning teknisk knockout och i amatörboxning referee stops contest, RSC.

Våld mot huvudet som resulterar i en knockout innebär många gånger att den nedslagne får en hjärnskakning. Det är förenat med stora risker att få slag eller sparkar mot huvudet om den som träffas har en oläkt hjärnskakning. Det är därför viktigt att denne inte får fortsätta en match utan att den bryts omedelbart. Det är därför av stor betydelse att det inom alla kampsporter där knockout ingår eller där det förekommer att deltagare råkar ut för hjärnskakningar finns rutiner för och kunskap om hur sådana situationer skall hanteras.

6 Traditionell och extrem kampsport

6.1 Kampsportens utveckling i Sverige

De kampsporter som funnits längst tid i Sverige är boxning och brottning vars förbund är medlemmar i Riksidrottsförbundet (RF). Dessa idrotter kom till Sverige för cirka 100 år sedan och var de dominerade kampsporterna fram till andra halvan av 1900-talet. Därefter har många andra stilar introducerats i Sverige och lockat många utövare. De flesta av de nya kampsporterna representeras i tre andra specialförbund inom RF nämligen Svenska Budo- och Kampsportsförbundet, Svenska Judo-förbundet samt Svenska Taekwondoförbundet.

Antalet medlemmar i Svenska Boxningsförbundet minskade i slutet av 1960-talet och början av 1970-talet. Nedgången sammanföll tidsmässigt med beslutet att förbjuda professionell boxning i Sverige. Därefter har antalet utövare inom amatörboxningen långsamt ökat. Brottningen å sin sida uppvisar en långsamt nedåtgående trend när det gäller antalet föreningar. Antalet föreningar ansluta till Svenska Judo-förbundet har däremot under 1900-talets tre sista decennier ökat kraftigt liksom antalet föreningar anslutna till Svenska Budo- och Kampsportsförbundet. Även Svenska Taekwondoförbundet har fått en ökad anslutning av föreningar sedan förbundet bildades 1996.

Många av de kampsporter som kommit till Sverige har en bred verksamhet och är väl etablerade inom den svenska

idrottsrörelsen. Även andra förbund som inte är med i RF har en verksamhet som i huvudsak delar de värderingar som kännetecknar den svenska idrottsrörelsen.

6.2 K-1, Vale Tudo och andra extrema kampsporter

Vid sidan av de kampsporter som beskrivits ovan har under senare år ett antal extrema och våldsbejakande kampsportsarter introducerats i våra grannländer och sedan 2003 även i Sverige. Det rör sig om tävlingsinriktade verksamheter med få regler och som tydligt premierar knockout. Vinnare i sådana tävlingar kan ibland få ersättningar i nivå med professionella boxares. Många gånger marknadsförs dessa tävlingsgalor i kraft av sin råhet och brutalitet.

En sådan kampsportsvariant som kommit till Sverige är K-1, vilken utgörs av en blandning av flera olika kampsporter som karate, kung fu och kickboxning. Utmärkande för denna tävlingsform är att tävlingsreglerna premierar inte bara knockout utan också graden av den skada som deltagaren tillfogat sin motståndare. I K-1 är deltagarna utrustade med tunna boxhandskar och får slå, sparka och knäa varandra. Poäng utdelas enligt följande prioritering: antal nedslagningar, omfattningen av den skada som deltagaren tillfogat sin motståndare, antalet rena träffar samt aggressivitet.

En annan kampsportsvariant är Vale Tudo (själva namnet är portugisiska för "allt är tillåtet"). I många fall avgörs matcherna genom att någon av de tävlande ger upp eller att domaren bryter matchen. Matcherna utkämpas som regel i stålburar.

K-1, Vale Tudo och liknande kampsportsvarianter har få beröringspunkter med de etablerade kampsporterna inom den svenska idrottsrörelsen. Dessa extrema kampsporter är inte inriktade på motion och välbefinnande utan domineras tvärtom av beteenden som inte stämmer överens med de ideal som kännetecknar svensk idrott. De är heller inte omgärdade av sådana regler och säkerhetsbestämmelser som vanligtvis utmärker kampsporter.

7 Allmänna utgångspunkter

7.1 Reglering av kampsport som tillåter våld mot huvudet

Bedömning: All kampsport som tillåter slag, sparkar eller annat våld som träffar huvudet bör regleras.

Skälen för bedömningen: När förbudet mot professionell boxning infördes för drygt 35 år sedan var boxning och brottning de dominerande kampsporterna i vårt land. Under de år som gått sedan förbudet infördes har idrottsutövandet i Sverige på många sätt förändrats, inte minst när det gäller utövandet av kampsport. Många för vårt land nya kampsporter och stilar har introducerats och utövas idag av många människor.

Vissa av dessa kampsporter tillåter slag, sparkar eller annat våld mot huvudet och kan i fråga om skaderisk jämföras med professionell boxning. Detsamma gäller de speciella arrangemang som utgörs av en blandning av olika kampsporter, exempelvis K-1. Som beskrivits i avsnitt 4.4 är lagen om förbud mot professionell boxning utformad så att den endast reglerar professionell boxning. Den nuvarande lagen innebär således att det finns en reglering som bara omfattar en verksamhet av flera med i princip samma innehåll. Det gällande regelverket behöver därför förändras och moderniseras för att passa dagens förhållanden och tillämpas lika för alla kampsporter.

En avgörande fråga för bedömningen av om kampsport behöver regleras eller inte är var gränsen skall gå mellan individens ansvar för sina egna handlingar och samhällets ansvar för att skydda honom eller henne. I första hand är det naturligtvis den enskildes eget beslut och ansvar vad han eller hon vill utsätta sig för och vilka hälsorisker som han eller hon vill ta. Många gånger kan det emellertid vara svårt för den enskilde att bedöma vilka risker en viss verksamhet innebär. Det bör fortsatt vara samhällets ansvar att människor inte utsätter sig för orimliga risker för allvarliga skador. Samhället har i många fall tagit på sig ett sådant ansvar. Några exempel på detta är kravet på att den som färdas i bil skall använda bilbälte och förbudet mot att använda narkotika.

Forskning visar att våld som drabbar huvudet, när det träffas av ett hårt slag eller en hård spark, riskerar att leda till allvarliga skador av både akut och långsiktig karaktär. I vissa fall rör det sig om skador som kan visa sig långt efter skadetillfället. Skador på hjärnan kan få långtgående konsekvenser för individens förmåga att fungera i det dagliga livet.

Huvudargumentet för att införa en reglering av kampsport som tillåter våld som träffar huvudet är just risken för att utövarna drabbas av hjärnskador. Detta argument gör sig gällande för såväl professionell boxning som andra kampsporter där sådant våld mot huvudet är tillåtet. Det kan visserligen hävdas att det finns andra idrotter där skaderisken statistiskt sett är större än inom dessa former av kampsport. En viktig skillnad är dock att skador inom andra idrotter oftast kan betecknas som olycksfall och inte resultatet av en medveten handling. De idrotter som har regelverk som tillåter våld som träffar huvudet ger automatiskt ett skadepanorama som innefattar risken för hjärnskador.

Det är viktigt att poängtera att den allsidiga motion och de sociala värden som kännetecknar träning och tävling inom den breda och väl organiserade kampsporten bör värnas. Det är beklagligt att den ofta förknippas med den negativa bild som den mest våldsfixerade och extrema kampsporten ger. Genom

förslaget till reglering ges en tydligare avgränsning mellan de olika typerna av kampsporter.

Vid en bedömning av vilka kampsporter som bör regleras är utgångspunkten det våld som förekommer och vilka skaderisker som utövarna därigenom utsätts för. En reglering av kampsporter bör utformas så att den omfattar all verksamhet som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud. Endast sådan verksamhet som på ett trovärdigt sätt kan visa att deltagarnas säkerhet är godtagbar bör tillåtas. Avgörande för denna bedömning bör vara i vilken mån den enskilda kampsportens tävlingsregler skapar en acceptabel säkerhetsnivå för deltagarna. Dessutom bör det finnas rutiner för omhändertagande, kontroll och uppföljning av den som skadats av slag, sparkar eller annat våld mot huvudet. Regleringen bör innebära att en logisk och tydlig gräns dras mellan tillåtna och otillåtna verksamheter och kunna tillämpas också på andra kampsporter än de som idag utövas i vårt land.

7.2 En lag med krav på tillstånd

Förslag: Det skall krävas tillstånd för att anordna match i kampsport där deltagarna tillåts att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud. Tillstånd får endast lämnas om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är godtagbara för deltagarnas säkerhet. Brott mot kravet på tillstånd straffsanktioneras liksom deltagande i kampsportsmatch som har anordnats utan tillstånd. Bestämmelserna tas in i en särskild lag. Den nya lagen skall ersätta det nuvarande förbudet mot professionell boxning.

Skälen för förslaget

En reglering med krav på tillstånd

Dagens förbud mot professionell boxning är utformat så att det endast reglerar denna form av boxning. Vid lagens tillkomst ansågs innebörden av begreppet boxning vara klar och att avgränsningen av den förbjudna verksamheten – dvs. professionell boxning – kunde bestämmas med hänsyn till de allmänna kännetecknen och grundläggande regler som iakttas inom grenen. I tillämpningen av lagen synes inga gränsdragningsfrågor ha uppkommit i fråga om vad som utgör professionell boxning, vare sig i förhållande till amatörboxning eller till andra former av kampsport.

En ny reglering av kampsport skulle i likhet med dagens förbud mot professionell boxning kunna utformas som ett generellt förbud mot viss namngiven verksamhet. Det är dock viktigt att ha i åtanke den utveckling som har skett inom svensk kampsport och som lett fram till en mångfald av stilar och arter. En eventuell uppräkningslista av förbjudna sporter skulle sannolikt bli såväl omfattande som oklar då vissa arrangemang baseras på en blandning av stilar och benämns olika från gång till gång. Det kan heller inte uteslutas att mindre nogräknade arrangörer skulle ge varje kampsportsmatch en ny benämning, i syfte att kringgå ett eventuellt förbud. Det skulle således behövas ett ständigt pågående arbete med uppdatering av en sådan uppräkningslista, som trots detta sannolikt skulle vara svårt att hålla aktuell. Det är också svårt att i lagtext allmänt ange vilken verksamhet som i princip skall vara förbjuden och under vilka förutsättningar den ändå kan vara tillåten.

Mot bakgrund av dessa svårigheter är det lämpligt att i stället införa en samlad reglering, som omfattar all kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud, med krav på tillstånd för att anordna match i sådan kampsport. Tillstånd skall endast kunna lämnas till sådan verksamhet där tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser

är godtagbara för deltagarna. En sådan reglering innebär att alla kampsporter som tillåter våld som träffar huvudet behandlas lika och att en objektiv prövning kan göras av vilka av dessa verksamheter som har en acceptabel säkerhetsnivå för deltagarna. Med objektiv får här förstås att prövningen görs av någon annan än den som har ekonomiska vinstintressen i arrangemanget.

Den föreslagna regleringen av kampsport bör ersätta den nuvarande lagen om förbud mot professionell boxning. Anordnande av match i professionell boxning kommer därmed att behandlas på samma sätt som andra kampsporter som tillåter deltagarna att med våld träffa motståndarens huvud, dvs. att matchen som sådan är tillståndspliktig och att tillstånd endast får lämnas om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är godtagbara för deltagarnas säkerhet. Amatörboxningens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser bör i detta sammanhang kunna tjäna som utgångspunkt för vad som utgör godtagbar säkerhetsnivå.

Genom förslaget får anordnare av kampsportsmatch ett stort ansvar för att säkerhetsnivån vid matchen i fråga är godtagbar. Tillståndskravet innebär att anordnaren inte själv bedömer om reglerna är tillräckliga i detta avseende, utan prövningen görs av tillståndsmyndigheten. Att bryta mot kravet på tillstånd bör vara straffsanktionerat. Även deltagande i kampsportsmatch som har anordnats utan tillstånd bör vara straffsanktionerat.

En särskild lag

Proffsboxnings- och kampsportsutredningen lämnade förslag till en reglering med krav på tillstånd för vissa kampsporter. Detta skulle ske genom att i ordningslagen införa en bestämmelse om krav på tillstånd för att anordna offentlig tillställning med kampsporter innehållande slag eller sparkar riktade mot deltagares huvud. Tillstånd till sådan offentlig tillställning skulle vägras om deltagarnas säkerhet inte kunde anses godtagbar.

Från vissa remissinstanser framfördes att en prövning av tillstånd inriktad på deltagarnas säkerhet inte har sin naturliga plats inom ordningslagen. Ordninglagstiftningen syftar främst till att förhindra att oordning uppstår och avser ytterst att skydda allmänheten från att komma till skada i samband med folkträngsel och dylikt. Reglerna i ordningslagen har däremot inte något huvudsakligt syfte att skydda deltagarna i den tillståndspliktiga verksamheten.

Mot bakgrund av de synpunkter som framförts vid remissförfarandet föreslås att en särskild lag införs. Att reglera kampsporten i en särskild lag har pedagogiska fördelar. Genom att avskilja regleringen av kampsport från ordningslagen tydliggörs att tillståndsprövningen skall göras med utgångspunkt i deltagarnas säkerhet.

8 En lag om förbud mot vissa kampsportsmatcher

8.1 Avgränsning av det tillståndspliktiga området

Förslag: Tillstånd skall krävas för att anordna tävlings-, tränings- eller uppvisningsmatch i kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud. Sådan tillståndspliktig match benämns kampsportsmatch.

Skälen för förslaget

Tillståndspliktig kampsport

När det gäller vilka kampsporter som skall omfattas av tillståndskravet är det viktigt att skapa en logisk och klar avgränsning av det tillståndspliktiga området. Detta gäller särskilt om kravet på tillstånd förenas med straffansvar vid överträdelser av bestämmelserna. I den föreslagna regleringen omfattar tillståndskravet all kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud.

Med kampsport avses i lagen sådan idrottsverksamhet som i huvudsak utgörs av olika kampmoment, vanligen utövare mot utövare, där sparkar och slag med eller utan tillhygge tillåts träffa någon del av en motståndares kropp. Syftet med en match i sådan kampsport är att vinna genom att samla flest poäng, vilka

utdelas efter en *bedömning* av hur väl deltagarna utför olika kampsportmoment. På så sätt skiljer sig denna verksamhet från t.ex. en match i fotboll som ju också innehåller kampsportmoment, men där det övergripande syftet med matchen är att vinna genom att göra flest mål. Utmärkande drag för idrottsverksamhet som utgör kampsport är också att den utövas på en för ändamålet klart avgränsad yta och under en angiven tidsperiod. Deltagarnas agerande styrs av ett för alla medverkande välkänt och accepterat regelverk. Åtgärder vidtagna i enlighet med regelverket premieras, avsteg från regelverket beivras. Idrottsgrenar som typiskt sett är att betrakta som kampsporter är alla former av boxning och brottning liksom de verksamheter som bedrivs inom Svenska Budo- och Kampsportsförbundet, Svenska Judoförbundet respektive Svenska Taekwondoförbundet. Någon uttömmande uppräkningslista av vilka idrottsgrenar som skall betraktas som kampsport låter sig emellertid inte göras. Frågan om vilka förhållanden som skall föreligga för att det ska anses vara fråga om kampsport torde dock utan större svårigheter kunna lösas med ledning av vad som sagts ovan samt de regler som gäller för den aktuella idrottsverksamheten.

Endast sådan kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld *träffa* motståndarens huvud bör vara tillståndspliktig. Promemorians lagförslag skiljer sig i detta avseende från det förslag som presenterades av Proffsboxnings- och kampidrottsutredningen, i vilket tillståndskravet föreslogs omfatta all kampsport som tillåter sparkar och slag *riktade* mot huvudet. Bedömningen har dock gjorts att regleringen av kampsport bör begränsas till de verksamheter där risken för huvudskador är som störst, dvs. där reglerna uttryckligen tillåter våld som träffar huvudet. En kampsportsmatch bör i lagens mening anses tillåta våld som träffar huvudet såväl när fullkontakt mot huvudet är tillåtet som när det endast är tillåtet att träffa med begränsad kraft. De kampsportsmatcher som endast tillåter deltagarna att *markera* slag eller sparkar mot motståndarens huvud, dvs. där träffar mot huvudet inte är tillåtet, bör däremot inte omfattas av tillståndskravet.

Verksamheter som inte tillåter träffar men där träffar undantagsvis ändå kan förekomma på grund av misstag bör behandlas på samma sätt som andra idrotter där huvudet kan utsättas för våld utan att detta är tillåtet enligt reglerna. Som exempel kan nämnas nickdueller i fotbollsmatcher. Sådana verksamheter och idrotter bör lämnas utanför regleringen.

Tävlings-, tränings- och uppvisningsmatch

Det nuvarande förbudet mot professionell boxning omfattar tävlings- uppvisnings- eller träningsmatch i denna boxningsform. Någon förändring vad gäller vilka former av arrangemang som skall regleras föreslås inte. Kravet på tillstånd bör således omfatta såväl tävlingsmatch som uppvisnings- eller träningsmatch i kampsport där deltagarna tillåts att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud.

Med uppvisnings- och träningsmatch avses sådana arrangemang som sker under matchliknande förhållanden. Detta innebär att arrangemanget i huvudsak skall genomföras på samma sätt som en tävlingsmatch. Utmärkande för en tävlingsmatch i kampsport är bl.a. att matchlängd och antalet ronder bestämts i förväg, att endast deltagarna i kampen och domare tillåts befinna sig på den avgränsade yta där kampen äger rum samt att en eller flera domare utdelar poäng och dömer i matchen.

I begreppet uppvisnings- och träningsmatch bör dock inte ingå den form av träning som endast innebär att vissa bestämda slag övas mellan två eller fler utövare och där tränare eller instruktör finns i omedelbar närhet till utövarna, med möjlighet att avbryta och ge anvisningar (s.k. sparring). Inte heller utövandet av övriga träningsmoment bör vara tillståndspliktig verksamhet, förutsatt att det inte sker under matchliknande förhållanden. Ett skäl att inte reglera kampsportsträning är att sådan träning kan bestå i många, vitt skilda moment där vissa inte alls har någon koppling till lagens syfte. Det skulle också vara svårt att kontrollera efterlevnaden av en sådan lag.

Anordnande av kampsportsmatch

Den nuvarande lagen om förbud mot professionell boxning är utformad på så sätt att förbudet omfattar alla matcher, såväl offentliga som enskilda. Det föreslagna kravet på tillstånd för anordnande av kampsportsmatch bör på motsvarande sätt omfatta alla former av matcharrangemang. De medicinska riskerna, främst risken för hjärnskador, kopplade till en match i kampsport som tillåter våld som träffar huvudet är desamma, oavsett om allmänheten har tillträde till matchen eller inte. Det skulle kunna invändas att möjligheterna att effektivt kontrollera kampsportsmatcher som anordnas i slutna sällskap är begränsade, i synnerhet om det slutna sällskapet uppkommit i syfte att undgå ett tillståndskrav. Mot detta skall dock framhållas att ett generellt krav på tillstånd för kampsportsmatcher, dvs. oavsett om matchen anordnas för allmänheten eller inte, starkt begränsar anordnarens möjligheter att marknadsföra sådan verksamhet där tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser inte är godtagbara för deltagarnas säkerhet. Utan möjligheter att nå ut till en större och bredare publik försvinner även de ekonomiska incitamenten att anordna en sådan kampsportsmatch. Både offentliga och enskilda kampsportsmatcher bör därför vara tillståndspliktiga.

I de flesta fall torde en organiserad kampsportsmatch eller kampsportsgala vara av sådant slag att den utgör en offentlig tillställning enligt ordningslagen. Som redogjorts för i avsnitt 4.3 ovan är en tillställning offentlig om den anordnas för allmänheten eller om allmänheten har tillträde till den. Tillställningen kan i vissa fall vara att anse som offentlig även om tillträdet är begränsat genom krav på inbjudan, medlemskap i en viss förening eller annat villkor. För offentliga tillställningar gäller att de är tillståndspliktiga eller anmälningspliktiga hos polismyndigheten i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. ordningslagen. Om det vid en offentlig tillställning förekommer

något som strider mot lag har polisen rätt att ställa in eller upplösa tillställningen.

8.2 Förutsättningar för att få tillstånd

Förslag: Tillstånd att anordna kampsportsmatch får lämnas på ansökan av anordnaren och endast om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är godtagbara för deltagarnas säkerhet. Ett tillstånd skall förenas med villkor att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som angivits i ansökan följs.

Skälen för förslaget

Godtagbara tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser

Det huvudsakliga skälet för att införa en reglering med tillståndskrav för kampsporter som tillåter våld som träffar huvudet är risken för skador. En tillståndsprövning bör därför grunda sig på om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för den aktuella kampsporten är godtagbara för deltagarnas säkerhet. Eftersom stilarna sinsemellan är olika gör sig skilda krav på säkerhet gällande i de olika kampsporterna. Detta gör det svårt att införa generella säkerhetskrav avseende exempelvis utövarnas utrustning. Vid bedömning av vilka krav som skall ställas på säkerheten, för att en kampsportsmatch skall kunna få tillstånd, måste hänsyn tas till olika faktorer. Gemensamma kriterier bör i princip gälla för samtliga kampsporter, men vissa skillnader i bedömningen måste göras p.g.a. de olika idrotternas skiftande karaktär.

Följande generella krav på säkerhet bör ställas på kampsporter vid bedömning av om tillstånd skall medges.

Tydliga regler

Det är ett grundläggande krav för idrotten att det finns ett tydligt regelsystem. De idrotter där i princip allt är tillåtet utan inskränkningar bör aldrig kunna få tillstånd.

Regelinnehåll

Tillstånd bör inte ges till verksamheter där reglerna tillåter att deltagare slår eller sparkar en liggande motståndare. Att på det sättet angripa en motståndare som befinner sig i ett underläge där han eller hon har svårt att försvara sig är situationer som kan leda till svåra skador.

Utrustning

Alla kampsportsutövare bör ha en utrustning som ger henne eller honom största möjliga skydd vid utövandet av kampsporten. Ett exempel på sådan utrustning kan vara handskar som är stötabsorberande. Vadderade handskar gör det även lättare att gardera sig. Bestämmelser om handskar är framför allt relevanta i idrotter där det är tillåtet att med knuten hand träffa motståndaren i huvudet. De handskar som används inom amatörboxning bör i detta sammanhang tjäna som utgångspunkt för bedömningen av om utrustningen ger godtagbart skydd. I idrotter där sparkar tillåts skall skor, om sådana används, och eventuella benskydd vara utformade så att de minimerar skaderisken.

Huvudskydd används inom bland annat amatörboxning och skyddar i första hand mot ögonbrynsskador. Det kan även skydda hjärnan vid fall mot golvet, men inte mot slag eller sparkar som träffar mot hakan. I kampsporter som kombinerar stående kamp med mer brottningslika moment liggande kan ett huvudskydd i vissa fall öka risken för skador då nacken kan bli mer utsatt. Ett generellt krav på huvudskydd vid kampsporter är därför inte lämpligt. Däremot bör det krävas i de kampsporter som endast tillåter stående kamp.

Om det finns en inhägnad runt kampområdet måste den vara utformad så att den begränsar skaderiskerna för den som faller

mot avgränsningen. Ett exempel är de rep som omger en boxningsring. Där det inte finns någon inhägnad skall det finnas tillräckligt med skyddande matta runt kampområdet. Det är viktigt att golvet i kampsporter där deltagarna riskerar att bli nedslagna inte är stumt utan stötabsoberande.

Förfarande efter knockout

Med tanke på den stora risk för allvarliga skador som det innebär att få en hjärnskakning tätt inpå en tidigare bör en deltagare i en kampsport aldrig tillåtas fortsätta en match efter att han eller hon råkat ut för en knockout p.g.a. träff mot huvudet. I regelverket bör det också ställas krav på att en deltagare som blivit "knockad" inte får delta i nya matcher under en viss period.

Uppföljning

Det skall finnas ett system med startbok eller motsvarande, som visar vilka matcher en utövare har genomfört. Vidare skall det framgå om han eller hon tvingats bryta en match p.g.a. skada eller en knockout samt eventuella avstängningar till följd av sådana händelser.

Möjlighet att avbryta en ojämn match

Skaderisken ökar för en deltagare som möter en mycket tyngre motståndare som har större slagkraft. Det bör i alla kampsporten finnas reglerat att viktskillnaden mellan utövarna inte får vara för stor. Det bör också vara ett krav att deltagarna i möjligaste mån har likvärdiga kvalifikationer. Idrotten bör vidare ha ett regelsystem med en ansvarig domare som kan gå emellan deltagarna om matchen är alltför ojämn och också se till att en sådan match avbryts.

Matchlängd

Långa matcher innebär att deltagarna hinner träffas av många slag. Dessutom tröttnas nackmuskeln ut av de slag som träffar vilket leder till större skadeeffekter på hjärnan. Det är svårt att sätta en definitiv gräns för hur lång en match längst får vara

bland annat beroende av om det förekommer många slag och sparkar eller om idrotten främst innehåller brottningsmoment. En rimlig allmän gräns bör vara att i likhet med amatörboxning låta en match pågå i högst 12 minuter. Om kampsportsmatcher arrangeras i form av en utslagstävling, dvs. att deltagare kan komma att utkämpa fler än en match samma dag, bör den totala matchtiden maximeras till 12 minuter per dag.

Åldersgräns för deltagande

Det är viktigt att de som deltar i kampsport som tillåter våld mot huvudet är fullvuxna. Starka och färdigutvecklade nackmuskler ökar möjligheten att träffas av slag och sparkar utan att huvudet kastas hit och dit och hjärnan kommer i rotation. De kampsporter som tillåter våld mot huvudet bör därför alltid i sina regler ha en bestämd lägsta ålder för när deltagare får tävla. Åldersgränsen bör inte vara generellt fastställd utan bör kunna anpassas beroende på de olika kampsporternas karaktär och risker.

Krav på anordnaren

Vid prövningen av om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är godtagbara enligt ovan bör tillståndsmyndigheten även beakta i vilken mån anordnaren har vidtagit åtgärder för att säkerställa att angivna regler fullt ut efterlevs vid kampsportsmatchen. Misskötsamhet vid tidigare arrangemang av samme anordnare, vilket fått till följd att regler och säkerhetsbestämmelser inte efterlevts, bör i regel innebära att nya tillstånd inte lämnas.

8.3 Befrielse från tillståndskravet

<p>Förslag: Kampsportsmatch som anordnas av en för kampsporten ansvarig organisation, eller av en arrangör knuten till den organisationen, får hållas utan tillstånd om organisationen har medgetts befrielse från tillståndskravet.</p>

Ett beslut om befrielse från tillståndskravet får meddelas på ansökan av en för kampsporten ansvarig organisation och endast om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är godtagbara för deltagarnas säkerhet. Ett beslut om befrielse gäller för viss tid och skall förenas med villkor att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som angivits i ansökan följs.

Skälen för förslaget: En ordning där samtliga aktuella kampsporter är underkastade krav på tillstånd varje gång en match skall anordnas leder till stor byråkrati och stora kostnader både för organisationerna och för det allmänna. Eftersom det framför allt är regelverken och tillämpningen av dessa som prövas skulle en sådan ordning i många fall leda till att samma prövning görs vid upprepade tillfällen. Det behövs därför ett system där arrangörer av kampsporter vars regelverk och tillämpning är väl kända och kan accepteras ur säkerhetssynpunkt inte skall behöva ansöka om tillstånd varje gång en match skall anordnas. Förslaget innebär mot denna bakgrund en möjlighet för en för kampsporten ansvarig organisation att befrias från tillståndskravet under förutsättning att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som organisationen antagit för kampsporten är godtagbara för deltagarnas säkerhet. Också vid denna prövning av vad som utgör godtagbara tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser bör utgångspunkten vara de generella krav som angivits i avsnitt 8.2.

När en för kampsporten ansvarig organisation, vanligtvis ett kampsportsförbund, har medgetts befrielse från tillståndskravet får kampsportsmatch som anordnas av organisationen hållas utan tillstånd. Ett förbund med en känd och väl fungerande organisation samt ett tydligt internt regelverk torde ha förutsättningar för att utöva god kontroll av att kampsportsmatcher genomförs enligt de bestämmelser som organisationen har antagit. I de fall kampsportsförbundet har meddelats befrielse från tillståndskravet bör därför kampsportsmatcher som anordnas av arrangörer knutna till

förbundet också kunna hållas utan tillstånd. En arrangör knuten till organisationen kan t.ex. vara en förening som är medlem i förbundet. Den organisation som medges befrielse från tillståndskravet är garanterat för att föreningar knutna till organisationen upprätthåller samma tävlingsregler och säkerhetsrutiner vid lokala tävlingar. Det är ett ansvar för organisationen att övervaka att så sker.

De kampsportsförbund som för närvarande är medlemmar i Riksidrottsförbundet har som regel en väl fungerande organisation och tydliga regelverk samt sådan uppföljning av att regelverket följs att tillståndsmyndigheten regelmässigt bör kunna bevilja dem befrielse från tillståndskravet. Även vissa förbund utanför RF torde kunna medges befrielse.

Beslut om befrielse gäller för viss tid och skall förenas med villkor att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som angivits i ansökan följs. Eftersom kampsporter med nya namn och/eller nya regler kan dyka upp bör befrielsen från tillståndskravet vara kopplad till den organisation som prövats inom den aktuella kampsporten och inte till namnet på kampsporten. Att organisationen har skött kontrollen av de kampsportsmatcher som genomförts är en förutsättning för att befrielsen från tillståndskravet skall förlängas.

8.4 Föreskrifter om godtagbara regler och säkerhetsbestämmelser

Förslag: Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs i fråga om vad som utgör godtagbara tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser.

Skälen för förslaget: I Sverige idag utövas en mängd olika kampsporter där skilda krav på säkerhet gör sig gällande. Vid prövningen av om en viss kampsports tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är godtagbara för deltagarna måste hänsyn tas till en mängd faktorer. På grund av de olika

kampsporternas skiftande karaktär är det inte möjligt att i den föreslagna lagen uttömmande reglera hur regler och säkerhetsbestämmelser skall vara utformade för att tillstånd till kampsportsmatch skall kunna medges. Regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, föreslås därför få möjlighet att meddela de ytterligare föreskrifter som behövs i fråga om vad som utgör godtagbara tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser. Av föreskrifterna bör även framgå vad som kan krävas av anordnaren för att denne skall säkerställa att bestämmelserna efterlevs vid kampsportsmatchen.

8.5 Tillståndsmyndighet

Förslag: En myndighet som utses av regeringen skall pröva frågor om tillstånd och om befrielse från tillståndskravet. Inom tillståndsmyndigheten skall finnas en delegation med juridisk, idrottslig och medicinsk kompetens. Tillståndsmyndigheten får ta ut avgift för prövning av ansökan.

Tillståndsmyndigheten utövar tillsynen över kampsportsmatcher enligt lagen. Vid tillsynen skall tillståndsmyndigheten kontrollera att de villkor som meddelats i ett tillståndsbeslut eller ett beslut om befrielse följs.

Skälen för förslaget

Tillståndsmyndighetens organisation

Det föreslagna tillståndskravet omfattar all kampsport som tillåter någon form av våld som träffar huvudet. Prövningen av tillstånd, samt om befrielse från tillståndskravet, kommer därför sannolikt att innefatta flera olika kampsporter och därutöver varianter av dessa. Det är av stor vikt att prövningen av tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser utförs självständigt och att en enhetlig praxis skapas över vilka kampsportsarrangemang som är godtagbara i lagens mening.

Detta förutsätter en objektiv prövning samt möjlighet att överblicka och jämföra de kampsporter som utövas i Sverige. Mot denna bakgrund föreslås att tillståndsprövningen utförs av en myndighet som utses av regeringen.

Den av regeringen utsedda tillståndsmyndigheten bör vara gemensam för hela landet. Efter den initiala prövningen av befintliga kampsporter förväntas antalet ansökningar rörande nya kampsportsarrangemang bli förhållandevis litet. Om prövningen delas upp på flera myndigheter kan det därför vara svårt att upprätthålla nödvändig kompetens. Det föreslås att regeringen utser en länsstyrelse som tillståndsmyndighet för hela landet.

Tillståndsmyndigheten bör ha tillgång till såväl idrottsligt som medicinskt kunnande liksom juridisk kompetens. Det föreslås ske genom att det inom myndigheten skall finnas en delegation med idrottslig, medicinsk och juridisk kompetens. Kampsportdelegationen prövar ärenden om tillstånd att anordna kampsportsmatch samt om befrielse från tillståndskravet. Tillståndsmyndigheten bör även bemyndigas att utfärda föreskrifter om vad som utgör godtagbara tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser enligt lagen.

Regeringen bör utse ordföranden i kampsportsdelegationen och dennes ersättare. Ordföranden bör vara jurist. Det är viktigt att både ordförande och dennes ersättare har samma kompetens eftersom ordförandens ersättare bör kunna träda i ordförandens ställe vid sammanträde.

Länsstyrelsen bör utse en medicinskt sakkunnig och en suppleant inom området klinisk neurovetenskap på förslag från Socialstyrelsen. Länsstyrelsen bör vidare utse en sakkunnig i kampsport och en suppleant på förslag från Riksidrottsförbundet.

Ärenden vid kampsportdelegationen bör beredas av anställda vid länsstyrelsen i samråd med ordföranden. Ordföranden bör ensam få vidta förberedande åtgärder och meddela beslut om avskrivning. Beslut i övriga frågor bör fattas av ordföranden och de sakkunniga gemensamt.

Tillståndsmyndigheten bör få ta ut en avgift för prövningen.

Tillsyn och egenkontroll

Tillståndsmyndigheten utövar tillsynen över kampsportsmatcher enligt lagen. Vid tillsynen skall tillståndsmyndigheten kontrollera att de villkor som meddelats i ett beslut om tillstånd eller beslut om befrielse följs.

I första hand är det den som fått tillstånd att anordna kampsportsmatch eller den organisation som fått befrielse från tillståndskravet som skall försäkra sig om att verksamheten bedrivs i enlighet med ett meddelat tillstånd. En förutsättning för att få nytt tillstånd alternativt förlängd befrielse från tillståndskravet bör vara att tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för den aktuella kampsporten efterlevts. Flertalet av de kampsportsförbund som idag är verksamma i Sverige har en god kontroll över de kampsportsmatcher som anordnas inom organisationen. Risken för att dessa anordnare skall åsidosätta tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser torde därför vara liten. Bedömningen görs att de organisationer som kan medges befrielse från tillståndskravet också har så god kontroll över sin verksamhet att de kan bedriva egenkontroll av de kampsportsmatcher som anordnas. Tillståndsmyndighetens tillsyn bör mot denna bakgrund kunna begränsas till att endast stickprovsvis besöka sådana kampsportsmatcher som har meddelats engångsvisa tillstånd. Vid behov bör myndigheten också kunna begära in uppgifter från organisationer, som har fått befrielse från tillståndskravet, om hur dessa bedriver egenkontroll.

8.6 Förfarandet hos tillståndsmyndigheten

Förslag: En ansökan om att anordna kampsportsmatch skall vara skriftlig och göras senast tre månader före matchen. Ansökan skall innehålla uppgifter om anordnaren, när och var matchen anordnas samt tävlingsregler och säkerhets-

bestämmelser för matchen. En ansökan om befrielse från tillståndskravet skall utöver uppgifter om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsporten innehålla stadgar för organisationen samt hur kontroll utövas inom organisationen över de kampsportsmatcher som anordnas. Tillståndsmyndigheten får förelägga anordnaren av en kampsportsmatch, eller i förekommande fall en för kampsporten ansvarig organisation, att därutöver skriftligen lämna uppgifter.

Tillståndsmyndigheten får återkalla ett beslut om befrielse från tillståndskravet om den organisation som medgetts befrielse, eller en arrangör knuten till den organisationen, i väsentlig grad bryter mot ett villkor som har meddelats i beslut om befrielse.

Skälen för förslaget: Tillståndsmyndighetens prövning av tillstånd sker efter ansökan av anordnaren av kampsportsmatchen. En ansökan bör vara skriftlig. För att tillståndsmyndigheten skall kunna göra en bedömning av säkerheten bör ansökan alltid innehålla uppgift om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för matchen. Vidare bör i ansökan anges vem som anordnar kampsportsmatchen samt när och var matchen skall hållas.

Som redogjorts för i avsnitt 8.3 kan en för kampsporten ansvarig organisation medges befrielse från tillståndskravet. En förutsättning för att få befrielse från tillståndskravet bör vara att organisationen har antagit tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsporten som är godtagbara för deltagarnas säkerhet samt att dessa bestämmelser efterlevs inom hela organisationen. För att tillståndsmyndigheten skall ha möjlighet att pröva om dessa förutsättningar är uppfyllda bör krävas att en ansökan om befrielse, utöver uppgifter om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsporten, innehåller stadgar för organisationen samt hur kontrollen utövas inom organisationen av de kampsportsmatcher som anordnas.

Tillståndsmyndigheten måste få skälig tid att pröva en ansökan om att anordna kampsportsmatch. Samtidigt kan det i vissa fall vara svårt för en anordnare att alltför långt i förväg lämna exakta uppgifter om när och var en viss match skall anordnas. En rimlig avvägning är att ansökan skall göras senast tre månader före matchen.

I vissa fall kan tillståndsmyndigheten behöva ytterligare uppgifter av en anordnare som ansöker om tillstånd eller av en organisation som ansöker om befrielse från tillståndskravet. Tillståndsmyndigheten bör därför kunna förelägga anordnaren av en kampsportsmatch, eller i förekommande fall en för kampsporten ansvarig organisation, att skriftligen lämna uppgifter utöver vad som angivits i ansökan.

Tillståndsmyndigheten ansvarar bl.a. för tillsynen över att kampsportsmatcher anordnas i enlighet med de villkor som meddelats i ett beslut om befrielse. Om den organisation som har medgetts befrielse från tillståndskravet, eller en arrangör knuten till den organisationen, i väsentlig grad bryter mot de villkor som har meddelats i beslutet om befrielse föreslås tillståndsmyndigheten få möjlighet att återkalla beslutet.

8.7 Straffansvaret

Förslag: Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet anordnar kampsportsmatch utan tillstånd eller i strid mot ett beslutat villkor döms till böter eller fängelse i högst sex månader. Samma straffansvar gäller den som uppsåtligen eller av oaktsamhet lämnar oriktig uppgift om något förhållande som han eller hon är skyldig att upplysa om i en ansökan eller om sådana omständigheter som tillståndsmyndigheten kan begära uppgift om.

Den som uppsåtligen deltar i en kampsportsmatch som har anordnats utan tillstånd döms till böter. Till böter döms också den som uppsåtligen i fråga om kampsportsmatch som har anordnats utan tillstånd ekonomiskt understödjer matchen eller upplåter lokal för den, i egenskap av manager

ingår avtal om matchen eller främjar tillkomsten av sådant avtal, eller tjänstgör som domare eller sekond.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar. För anstiftan och medhjälp till brott mot lagen döms inte till ansvar.

Skälen för förslaget

Straffansvar för anordnaren

Som redogjorts för ovan föreslås den nya lagen utgå från ett straffsanktionerat krav på tillstånd för att anordna kampsportsmatch och med villkor att kampsportsmatchen anordnas i enlighet med det lämnade tillståndet. Regleringen baseras också på en möjlighet att under vissa förutsättningar medges befrielse från tillståndskravet, förenat med villkor om de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som skall följas. De brott som begås är därmed i första hand att en kampsportsmatch anordnas utan tillstånd eller i strid mot villkor som har meddelats i ett tillståndsbeslut eller ett beslut om befrielse. Straffansvaret i dessa fall träffar den som anordnar matchen.

Den föreslagna regleringen innebär att en stor del av ansvaret för säkerheten vid kampsportsmatchen läggs hos anordnaren. Bedömningen har gjorts att det främst är anordnaren som har möjlighet att överblicka hela arrangemanget vid en kampsportsmatch och bl.a. se till att det finns domare och övriga medverkande som kan kontrollera och upprätthålla säkerhetsnivån samt att det finns sjukvårdspersonal närvarande. Det bör inte finnas något utrymme för anordnaren att vara försumlig när det gäller att ta reda på om det rör sig om tillståndspliktig kampsportsverksamhet, dvs. om kampsporten tillåter deltagarna att träffa motståndarens huvud, eller att det finns ett giltigt tillstånd för den aktuella kampsportsmatchen. Mot denna bakgrund bör såväl uppsåtligt som oaktsamt brott mot tillståndskravet och brott mot villkor kriminaliseras.

Vem eller vilka som skall anses som anordnare får avgöras efter en bedömning av samtliga omständigheter i det enskilda fallet. Här torde praxis från exempelvis tillståndsgivning enligt

ordningslagen kunna ge vägledning. Den som på ett påtagligt sätt har inflytande över verksamhetens bedrivande och utformning torde regelmässigt vara att betrakta som anordnare. Som anordnare kan således betraktas någon annan än den som har uppgetts som anordnare i tillståndsärendet.

Straffansvar vid oriktigt uppgiftslämnande

Det är av stor vikt att riktiga och fullständiga uppgifter lämnas i en ansökan om tillstånd eller en ansökan om befrielse. Tillståndsmyndighetens bedömning måste grundas på korrekta uppgifter om de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som tillämpas inom den aktuella kampsporten. Annars kan det inträffa att tillstånd lämnas eller befrielse beviljas i fall där så inte skulle ha skett om uppgifterna var korrekta. Straffansvaret bör därför även träffa den som uppsåtligen eller av oaktsamhet lämnar oriktig uppgift om något förhållande som han eller hon är skyldig att upplysa om i en ansökan eller om sådana omständigheter som tillståndsmyndigheten kan begära uppgift om.

Straffansvar för deltagare

Också den som deltar i en kampsportsmatch som anordnats utan tillstånd bör kunna träffas av straffansvar. En sådan kriminalisering av deltagande i otillåtna kampsportsmatcher skiljer sig från Proffsboxnings- och kampsportsutredningens förslag, vilket endast reglerade anordnarens brott mot tillståndskravet samt medverkan härtill. Det finns emellertid många skäl som talar för en kriminalisering även av deltagare i otillåten kampsportsmatch. De kampsportsmatcher som förväntas förvägras tillstånd enligt den nya regleringen är sådana som trots att de tillåter våld som träffar huvudet saknar godtagbara tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för deltagarna. Det är svårt att se något skillnad mellan sådana kampsportsmatcher och en match i professionell boxning. Enligt det nuvarande förbudet mot professionell boxning är det brottsligt att delta i en proffsboxningsmatch. En kriminalisering

av deltagande i en otillåten kampsportsmatch ligger i linje med dagens förbud. Genom ett straffansvar för den som deltar i en match som anordnats utan tillstånd understryks också deltagarnas individuella ansvar. Vidare medför en kriminalisering av deltagande att det är möjligt att exempelvis förverka ersättning som en deltagare får för sin medverkan i en otillåten kampsportsmatch. Deltagande i otillåten kampsportsmatch är därför något som motiverar en straffsanktion.

Enligt lagen om förbud mot professionell boxning krävs det uppsåtligt handlande för att en deltagare i en proffsboxningsmatch skall kunna fällas till ansvar. Bedömningen görs att ett sådant uppsåtskrav är lämpligt också för deltagare i kampsportsmatch som har anordnats utan tillstånd. För att deltagare i kampsportsmatch som har anordnats utan tillstånd skall kunna fällas till ansvar bör därför krävas att han eller hon har haft uppsåt till att matchen anordnas utan tillstånd.

Straffansvar för andra

I lagen om förbud mot professionell boxning anses vissa andra personer begå brott enligt lagen, nämligen den som ekonomiskt understödjer en proffsboxningsmatch eller upplåter lokal för den, i egenskap av manager ingår avtal om matchen eller främjar tillkomsten av sådant avtal, eller tjänstgör som domare eller sekond. I fråga om kampsportsmatcher enligt den nya lagen är det också betydelsefullt att kunna ingripa mot de personer som har verkligt inflytande över den kampsportsmatch som skall anordnas. Straffansvar bör därför träffa den som i fråga om kampsportsmatch som anordnas utan tillstånd ekonomiskt understödjer matchen eller upplåter lokal för den, i egenskap av manager ingår avtal om matchen eller främjar tillkomsten av sådant avtal, tjänstgör som domare eller sekond. Med sekond avses någon som aktivt hjälper deltagaren under matchen och som i likhet med domaren har möjlighet att avbryta en match. Förslaget följer således den uppräknade som görs i lagen om förbud mot professionell boxning. Endast uppsåtlig medverkan av de uppräknade personerna bör kriminaliseras. Detsamma

gäller enligt lagen om förbud mot professionell boxning. Något straffansvar utöver det som föreslagits ovan för olika kategorier av personer bör inte gälla eftersom det skulle medföra en alltför långtgående kriminalisering. Något ansvar för anstiftan och medhjälp till brott enligt de allmänna bestämmelserna i brottsbalken bör alltså inte gälla.

Straffvärde

Straffvärdet för brott mot kravet på tillstånd eller anordnande av kampsportsmatch i strid mot ett meddelat villkor bedöms vara detsamma som det som idag gäller för brott mot lagen om förbud mot professionell boxning, dvs. ett straffvärde med en straffskala som sträcker sig från böter till fängelse i högst sex månader. Straffvärdet bedöms vidare vara detsamma när oriktiga uppgifter lämnas till tillståndsmyndigheten i ett ansökningsärende. Att straffvärdet är detsamma för såväl otillåtet anordnande som lämnande av oriktiga uppgifter kan bl.a. motiveras av att anordnaren genom oriktiga uppgifter till tillståndsmyndigheten kan få tillstånd till en match som annars skulle ha vägrats. Normalstraffet bör med den föreslagna straffskalan vara böter.

För brott i form av deltagande i eller annan straffbar medverkan till kampsportsmatch som anordnats utan tillstånd föreslås en straffskala som endast omfattar böter.

Ringa fall

Brott mot lagen kan bestå av flera olika gärningar med olika subjektiva rekvisit. Det kan vara fråga om brott mot tillståndskravet eller mot villkor att följa tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser samt lämnande av oriktiga uppgifter i ett tillståndsärende. Dessa gärningar kan begås såväl uppsåtligt som av oaktsamhet. Straffansvar för deltagande m.m. kräver uppsåtligt handlande. Det kan inte uteslutas att en gärning av de nu beskrivna slagen undantagsvis kan framstå som icke straffvärd. Som exempel kan nämnas oriktigt uppgiftslämnande som sker av oaktsamhet där uppgiften i fråga inte är av betydelse

för bedömningen av säkerheten vid kampsportsmatch, t.ex. en felaktig adressuppgift. Mot denna bakgrund föreslås att det införs en bestämmelse om att det i ringa fall inte skall dömas till ansvar.

8.8 Förverkande m.m.

Förslag: Utbyte av brott enligt lagen skall förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. Bestämmelserna om beslag i rättegångsbalken gäller angående beslag av egendom som kan antas vara förverkad.

Skälen för förslaget: Enligt lagen om förbud mot professionell boxning skall utbyte av brott enligt lagen förklaras förverkat, om det inte är uppenbart obilligt. Bestämmelser om förverkande av utbyte av brott finns också i brottsbalken och i andra specialstraffrättsliga lagar. Även i fråga om brott enligt den nya lagen föreslås att utbyte skall förverkas, om det inte är uppenbart oskäligt. Vid brott mot tillståndskravet eller mot villkor att följa vissa tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser bör publikintäkter från en kampsportsmatch kunna förverkas om det inte är uppenbart oskäligt. Förverkande av publikintäkter bör även kunna komma i fråga om anordnaren genom oriktiga uppgifter till tillståndsmyndigheten föranlett att tillstånd eller befrielse meddelats, som annars skulle ha vägrats. Om någon har deltagit i en kampsportsmatch trots att tillstånd för matchen saknats och deltagaren fått ersättning för sin medverkan bör också denna ersättning kunna förklaras förverkad. Samma sak gäller ersättning som övriga straffbara medverkande erhåller, exempelvis den som upplåter lokal för matchen och den som tjänstgör som domare.

Med utbyte av brott avses såväl konkret egendom som någon kommit över genom brott som det till ett penningbelopp uppskattade värdet av vad som åtkommit (jfr. prop. 2004/05:135 s. 85). Som utbyte av brott anses även egendom

som har trätt i stället för utbyte, avkastning av utbyte samt avkastning av det som trätt i stället för utbyte. Förverkande av publikintäkter torde i regel avse vanliga inträdesavgifter som betalats i pengar. Undantagsvis kan tänkas att ersättning för att närvara vid matchen har utgått i något annat än pengar. Samma sak kan gälla ersättning för att delta i eller på annat sätt medverka till otillåten kampsportsmatch.

Egendom som kan antas vara förverkad med tillämpning av dessa bestämmelser kan tas i beslag i enlighet med vad som föreskrivs i 27 kap. rättegångsbalken.

8.9 Domstolens prövning

Förslag: Tillståndsmyndighetens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Tillståndsmyndighetens beslut gäller omedelbart om inget annat har beslutats.

Skälen för förslaget: Proffsboxnings- och kampsportsutredningens förslag innebar att ett krav på tillstånd för offentliga tillställningar med viss kampsport skulle införas i ordningslagen. Härigenom kopplades också bestämmelserna i ordningslagen om överklagande av tillståndsmyndighetens beslut till den nya tillståndsprövningen. Som redogjorts för i avsnitt 7.2 har viss kritik framförts av remissinstanserna om införandet av de nya bestämmelserna i ordningslagen. I denna promemoria föreslås i stället att bestämmelserna om krav på tillstånd för anordnande av kampsportsmatch förs in i en särskild lag. Utan kopplingen till ordningslagen uppkommer frågor om beslut om tillstånd m.m. skall kunna överklagas samt om det eventuella valet av överprövningsorgan.

Vad gäller möjligheten att överklaga tillståndsmyndighetens beslut kan konstateras att den föreslagna regleringen av vissa kampsportsmatcher kommer att begränsa möjligheterna för såväl organisationer som enskilda att på samma sätt som idag anordna, delta och på annat sätt främja sådan verksamhet. Viss kampsport

kommer inte att få tillstånd och därmed vara förbjuden. Att få tillstånd till kampsportsmatch är således av avgörande betydelse. Med hänsyn till den centrala roll tillståndsprövningen föreslås få i nya regleringen bör tillståndsmyndighetens beslut också kunna överklagas. Bedömningen görs att det för denna prövning inte finns anledning att inrätta någon annan ordning än den som idag gäller enligt ordningslagen och för övrigt för många andra myndighetsbeslut. Att inrätta ett särskilt prövningsorgan för detta ändamål framstår som mindre lämpligt med beaktande av det relativt sett begränsade antal prövningar som det kan förväntas bli fråga om. Tillståndsmyndighetens beslut bör därför kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Domstolens prövning bör huvudsakligen kunna inriktas på om tillståndsmyndighetens bedömning av tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser rörande viss kampsport varit befogad. Denna prövning torde i normalfallet kunna ske utan anlitande av medicinskt eller idrottsligt sakkunnig. Det skall dock antecknas att domstolen enligt förvaltningsprocesslagen (1971:291) skall tillse att mål blir så utrett som dess beskaffenhet kräver, vilket i förekommande fall kan innebära inhämtande av yttrande från exempelvis medicinskt sakkunnig.

Prövningstillstånd bör krävas vid överklagande till kammarrätten.

Tillståndsmyndighetens beslut bör gälla omedelbart om inget annat har beslutats.

9 Ikraftträdande

Förslag: Lagen om förbud mot vissa kampsportsmatcher träder i kraft den 1 oktober 2006 då lagen (1969:612) om förbud mot professionell boxning skall upphöra att gälla. Om en ansökan om befrielse från tillståndskravet görs senast den 1 januari 2007 får en för kampsporten ansvarig organisation, eller en arrangör knuten till den organisationen, utan tillstånd anordna kampsportsmatch, dock inte match i professionell boxning, till dess ansökan om befrielse har prövats av tillståndsmyndigheten.

Skälen för förslaget: Den nya lagen bör träda i kraft så snart som möjligt. En lämplig tidpunkt är den 1 oktober 2006. Den nya regleringen ersätter den nuvarande lagen om förbud mot professionell boxning. Sistnämnda lag bör därför upphävas samma dag som den nya lagen träder i kraft.

Förslagen i promemorian innebär att ett antal av de kampsporter som idag utövas i Sverige kommer att omfattas av kravet på tillstånd vid anordnande av tävlings-, tränings- eller uppvisningsmatch. För att underlätta för kampsportsorganisationer med godtagbara regler och säkerhetsbestämmelser att fortsätta med sin verksamhet, föreslås att en särskild övergångsbestämmelse införs för dessa organisationer. Övergångsbestämmelsen bör möjliggöra för en för kampsporten ansvarig organisation, eller en arrangör knuten till den organisationen, att under viss tid anordna kampsportsmatch utan tillstånd. Detta bör endast gälla om organisationen i fråga senast den 1 januari 2007 har ansökt om befrielse från tillståndskravet och fram till

den tidpunkt när ansökan om befrielse har prövats av tillståndsmyndigheten.

Tillstånd att anordna kampsportsmatch, alternativt beslut om befrielse från tillståndskravet, skall endast kunna lämnas om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är godtagbara för deltagarnas säkerhet. Som redogjorts för i avsnitt 8.2 innebär detta att krav skall ställas på kampsportsarrangemang, bl.a. i fråga om skyddsutrustning och matchlängd. Anordnande av tävlings-, tränings- eller uppvisningsmatch i professionell boxning är idag förbjudet i Sverige. Att låta den övergångsbestämmelse som föreslås ovan vara tillämplig även på match i professionell boxning skulle kunna få till följd att anordnande av sådana matcher tillåts endast under den tid tillståndsmyndigheten handlägger en ansökan. En sådan ordning är inte lämplig. Den föreslagna övergångsbestämmelsen bör därför inte gälla för anordnande av match i professionell boxning.

10 Kostnader

Förslaget till lag om förbud mot vissa kampsportsmatcher innebär att en av regeringen utsedd tillståndsmyndighet skall pröva ansökningar om sådana tillstånd och utöva tillsyn. Regeringen föreslås utse en länsstyrelse för denna prövning. Under den första tiden utarbetas föreskrifter samt en inledande prövning görs av om befintliga kampsporter som tillåter våld som träffar huvudet har godtagbara tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser. Behovet av att pröva tillstånd till kampsportsmatch förväntas minska väsentligt efter denna första period. Länsstyrelsen bör få kompensation för de merkostnader som uppstår genom att behövliga medel förs över från anslaget 30:1 Stöd till idrotten.

Tillståndsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Antalet ärenden om överklagade beslut rörande tillståndsfrågor kan antas bli begränsat. Flertalet av de kampsportsförbund som idag anordnar kampsportsmatcher har sannolikt sådana tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser att befrielse från tillståndskravet kan medges. Därmed kan också många arrangörer som är knutna till dessa kampsportsförbund anordna kampsportsmatch med stöd av förbundets beslut om befrielse, dvs. utan tillstånd. De arrangörer som härutöver ansöker om tillstånd till enstaka kampsportsmatcher förväntas bli förhållandevis få. Också antalet ärenden gällande överträdelse av tillståndsmyndighetens beslut och brott mot

den föreslagna lagen kan antas bli begränsat. Sammantaget görs den bedömningen att denna ökning av arbetsbördan hos åklagare, domstolar och polisen inte föranleder någon kompensation utan skall finansieras inom befintliga resurser.

Tillståndsmyndigheten får enligt lagförslaget ta ut en avgift för prövning av ansökningar. Beslut om avgift skall gälla även om beslutet överklagas.

11 Författningskommentar

Bestämmelserna om förbud mot vissa kampsportsmatcher har tagits in i en särskild lag. Lagens uppbyggnad har viss förebild i ordningslagens (1993:1617) bestämmelser om tillståndsgivning till offentliga tillställningar (2 kap.). Detta gäller framför allt i fråga om förfarandet hos tillståndsmyndigheten, överklagande av tillståndsmyndighetens beslut samt straffbestämmelser för anordnare och uppgiftslämnare.

Krav på tillstånd

1 §

I paragrafen uppställs det krav på tillstånd som skall gälla för anordnande av match i kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud. Sådan match benämns i lagen kampsportsmatch. Den närmare avgränsningen av detta begrepp har behandlats i avsnitt 8.1.

I paragrafen görs ingen uppräknning av vilka idrottsverksamheter som skall betraktas som kampsport. Vad som utgör kampsport i lagens mening får i stället avgöras med utgångspunkt i vad som allmänt kännetecknar sådan verksamhet. Dessa kännetecken är framför allt följande. Verksamheten utgörs i huvudsak av ett eller flera kampförelägganden, vanligen utövare mot utövare, där det är tillåtet att med sparkar eller slag med eller utan tillhygge träffa någon del av motståndarens kropp. Deltagarna i en match i kampsport tilldelas poäng alternativt vinner matchen efter en bedömning av hur väl de utför dessa kampförelägganden. En match i kampsport kännetecknas också av att den utövas på en avgränsad

yta, under en angiven tidsperiod och med ett för alla medverkande välkänt och accepterat regelverk.

Det är endast match i kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud som omfattas av kravet på tillstånd. En kampsport anses tillåta träffar mot huvudet såväl när fullkontakträff som träff med begränsad kraft mot huvudet tillåts. Kampsport som endast tillåter markerade slag eller sparkar mot huvudet, dvs. som inte träffar huvudet, omfattas däremot inte av tillståndskravet.

De former av matcharrangemang som omfattas av kravet på tillstånd innefattar såväl tävlingsmatch som tränings- och uppvisningsmatch. Avgörande är att arrangemanget sker under matchliknande förhållanden, t.ex. i fråga om matchlängd, antalet ronder och domarbedömning. Det innebär normalt att så kallad sparringträning inte omfattas av tillståndskravet. Inte heller andra träningsmoment omfattas, under förutsättning att de inte utförs under matchliknande förhållanden.

Kravet på tillstånd gäller oavsett om matchen anordnas offentligt eller enskilt.

Förutsättningar för tillstånd m.m.

2 §

I paragrafen anges de närmare förutsättningarna för att tillstånd till anordnande av kampsportsmatch skall få lämnas. Dessa har redovisats i avsnitt 8.2. Av paragrafen framgår vidare att tillstånd får lämnas på ansökan av anordnaren samt att ett lämnat tillstånd skall förenas med villkor att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som angivits i ansökan följs.

En förutsättning för att få tillstånd är att kampsporten har tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som är godtagbara för deltagarnas säkerhet. Fokus vid tillståndsprövningen är således *deltagarnas* säkerhet. Som en del av prövningen av tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser ingår att beakta vilka åtgärder som har vidtagits för att möjliggöra att dessa regler efterlevs fullt ut vid kampsportsmatchen. Det ankommer på anordnaren av en

kampssportsmatch att se till att samtliga medverkande i matchen, dvs. såväl tävlande som domare och funktionärer, känner till vilka tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som skall tillämpas. Straffansvar enligt 13 § 1 gäller för den som anordnar kampssportsmatch utan tillstånd, liksom för den som anordnar match i strid mot ett villkor i ett tillståndsbeslut.

I den mån kampssportsmatchen är en offentlig tillställning aktualiseras även bestämmelserna i ordningslagen, dvs. en ansökan om tillstånd för alternativt en anmälan om tillställningen kan behöva göras till polismyndigheten i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. ordningslagen. Straffansvar kan också komma i fråga enligt bestämmelserna i ordningslagen, bl.a. för den som i egenskap av anordnare av offentlig tillställning bryter mot kravet på tillstånd eller anmälan. Vid brott mot både den föreslagna lagen och ordningslagen bör sedvanliga bestämmelser om brottskonkurrens tillämpas.

Vid bedömningen av vad som utgör godtagbara tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är utgångspunkten de allmänna krav som redovisats i avsnitt 8.2. De bestämmelser som redovisas för en kampssport bör därför innehålla uppgifter om tävlingsregler, utrustning, förfarande efter knockout, uppföljning efter match (exempelvis i form av startbok och bestämmelser om tävlingsuppehåll efter en knockout), matchlängd och åldersgräns. I 7 § anges vad en ansökan om tillstånd skall innehålla.

3 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om möjligheten att anordna kampssportsmatch utan tillstånd enligt 1 § när en för kampssporten ansvarig organisation har medgetts befrielse från tillståndskravet. Möjligheten att anordna kampssportsmatch utan tillstånd gäller såväl den organisation som har medgetts befrielse som arrangörer knutna till den organisationen. De närmare förutsättningarna för att medges befrielse från tillståndskravet har behandlats i avsnitt 8.3.

Det grundläggande kravet för att få tillstånd att anordna en kampsportsmatch är att tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för matchen är godtagbara för deltagarnas säkerhet. För att en organisation som ansvarar för viss kampsport skall kunna medges befrielse från tillståndskravet krävs att organisationen dels på central nivå har antagit sådana tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser, dels har ett välfungerande regelverk inom organisationen som möjliggör god kontroll av att de antagna bestämmelserna följs vid de kampsportsmatcher som anordnas av organisationen i fråga samt av arrangörer knutna till den organisationen. Arrangörer som direkt eller indirekt är medlemmar i den för kampsporten ansvariga organisationen skall anses vara knutna till den senare.

Ett beslut om befrielse är kopplat till den organisation som har gjort ansökan och till den specifika kampsport som ansökan avser. Befrielsen möjliggör för organisationen och för arrangörer knutna till organisationen att anordna kampsportsmatch utan tillstånd. Beslutet om befrielse kan dock inte återopas av andra än dessa. Det innebär att flera olika organisationer kan ansöka om befrielse från tillståndskravet avseende samma form av kampsportsmatch.

Ett beslut om befrielse från tillståndskravet skall förenas med villkor att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som angetts för den aktuella kampsporten i ansökan om befrielse skall följas. Av 13 § 1 följer att straffansvar kan följa när kampsportsmatch anordnats i strid mot ett villkor enligt 3 §.

Ett beslut om befrielse gäller för viss tid. Under förutsättning att kampsportsförbundet har uppfyllt sina åtaganden i fråga om kontroll samt följt de villkor som uppställts kan tillståndsmyndigheten därefter besluta att befrielsen skall förlängas. Även en förlängning av befrielsen skall gälla för viss tid.

Föreskrifter

4 §

I paragrafen bemyndigas regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att meddela de ytterligare föreskrifter som behövs i fråga om vad som utgör godtagbara tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser.

Tillståndsmyndigheten

5 §

Enligt paragrafen skall regeringen utse den myndighet som skall pröva frågor om tillstånd samt om befrielse från tillståndskravet. Frågan behandlas i avsnitt 8.5 där det föreslås att regeringen utser en länsstyrelse som tillståndsmyndighet för hela landet.

Hur ansökan om tillstånd görs

6 §

Enligt paragrafen skall en ansökan om tillstånd eller om befrielse från tillståndskravet göras skriftligen hos tillståndsmyndigheten. Vidare uppställs ett krav att ansökan skall göras senast tre månader före kampsportsmatchen. För den som ansöker om befrielse från tillståndskravet innebär det att ansökan skall göras senast tre månader före den första kampsportsmatch som skall anordnas med stöd av beslutet om befrielse. Kravet att en ansökan skall göras senast tre månader före matchen innebär att tillståndsmyndigheten inte behöver pröva ansökningar som kommer in efter denna tid.

Vad ansökan skall innehålla

7 §

I paragrafen föreskrivs vad en ansökan om tillstånd respektive en ansökan om befrielse från tillståndskravet skall innehålla.

Med uppgifter om anordnaren avses namn, personnummer, adress och telefonnummer. Är anordnaren en juridisk person skall motsvarande uppgifter lämnas om den som företräder sökanden i ansökningsärendet. För juridisk person skall organisationsnummer anges.

Den som ansöker om tillstånd att anordna kampsportsmatch skall ange tid och plats för kampsportsmatchen. Vid en turnering med flera kampsportsmatcher av samma slag under en given period skall sökanden ange beräknat antal matcher samt tid och plats för turneringen. Sökanden skall vidare ange de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som skall tillämpas vid kampsportsmatchen eller kampsportsmatcherna.

Den som ansöker om befrielse från tillståndskravet skall utöver uppgifter om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser i ansökan redovisa stadgar för den för kampsporten ansvariga organisationen samt hur kontroll utövas inom organisationen av de kampsportsmatcher som anordnas.

Av 13 § 2 följer att det är straffbelagt att lämna oriktiga uppgifter i en ansökan till tillståndsmyndigheten.

Föreläggande

I paragrafen föreskrivs att tillståndsmyndigheten får förelägga anordnaren av en kampsportsmatch eller den som ansöker om befrielse från tillståndskravet att skriftligen komma in med ytterligare uppgifter. En ansökan om tillstånd skall alltid innehålla de uppgifter som anges i 7 §. Med stöd av bestämmelsen i 8 § får tillståndsmyndigheten förelägga den sökande att komplettera ansökningen. Det kan t.ex. avse förtydliganden av lämnade uppgifter eller uppgifter om andra förhållanden som är relevanta för myndighetens prövning.

Avgifter

9 §

Av paragrafen följer att tillståndsmyndigheten får ta ut en avgift för prövning av en ansökan enligt lagen.

Tillsyn

10 §

I paragrafen fastställs att det är tillståndsmyndigheten som utövar tillsynen över kampsportsmatcher enligt lagen. Vidare anges vad tillsynen innebär. Frågan om tillsyn, samt om kampsportsorganisationernas egenkontroll, har behandlats i avsnitt 8.5.

Återkallelse av beslut

11 §

Med stöd av bestämmelsen kan tillståndsmyndigheten återkalla ett beslut om befrielse om det framkommer att en organisation som medgett befrielse från tillståndskravet, eller en arrangör knuten till den organisationen, i väsentlig grad bryter mot villkor som har meddelats enligt 3 §. Vad som avses med arrangör knuten till organisationen, se författningskommentaren till 3 §.

Överklagande

12 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av tillståndsmyndighetens beslut till allmän förvaltningsdomstol, dvs. till länsrätt. Frågan har behandlats i avsnitt 8. 9.

De beslut som kan komma i fråga för överklagande är tillståndsmyndighetens beslut rörande tillstånd, befrielse från tillståndskravet samt återkallelse av beslut om befrielse.

Tillståndsmyndighetens beslut gäller omedelbart om inget annat har sagts. Det innebär att en anordnare som har överklagat

ett avslagsbeslut på en ansökan inte får anordna matchen i avvaktan på att överklagandet prövas. Ett sådant förfarande är vidare straffbart enligt 13 § eftersom anordnaren då bryter mot tillståndskravet.

Straff

13 §

I denna paragraf straffbeläggs anordnars brott mot tillståndskravet eller mot villkor som har beslutats enligt 2 eller 3 §. Vidare straffbeläggs oriktigt uppgiftslämnande i ärende hos tillståndsmyndigheten. Frågor om straffansvaret har behandlats i avsnitt 8.7.

I *punkt 1* finns bestämmelser om straff för den som anordnar kampsportsmatch utan tillstånd eller i strid mot villkor enligt 2 eller 3 §, dvs. mot villkor om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som har meddelats i beslut om tillstånd eller beslut om befrielse från tillståndskravet. För den som i ett tillstånds- eller befrielseärende lämnar oriktiga uppgifter finns en straffbestämmelse i *punkt 2*. För straffansvar krävs i båda fallen ett uppsåtligt eller oaktsamt handlande. Straffbestämmelsen har utformats med 2 kap. 29 § 1-2 ordningslagen som förebild. Den praxis som utvecklats vid tillämpningen av den bestämmelsen bör också kunna ge vägledning vid bedömningen bl.a. av vem som kan anses vara anordnare av en kampsportsmatch. Straffskalan innebär att normalstraffet skall vara böter.

14 §

I paragrafen har tagits in ansvarsbestämmelser för deltagare och vissa övriga medverkande i kampsportsmatch som anordnats utan tillstånd enligt lagen. För ansvar krävs uppsåt. Frågan har behandlats i avsnitt 8.7. Vanliga medverkansregler gäller inte, se 16 §. Endast personer som medverkat på det sätt som framgår av bestämmelsen kan straffas.

15 §

I paragrafen finns en bestämmelse om ansvarsfrihet i ringa fall. Frågan har behandlats i avsnitt 8.7. Det är i första hand oaktsamma handlingar som kan anses som ringa, t.ex. oaktsamt lämnande av oriktig uppgift som är av mindre betydelse eller oaktsamt brott mot en mindre viktig tävlingsregel.

16 §

I paragrafen anges att bestämmelserna i brottsbalken om anstiftan och medhjälp till brott inte skall tillämpas.

Förverkande

17 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om förverkande vid utbyte av brott mot lagen. Frågan har behandlats i avsnitt 8.8.

Enligt *första stycket* skall förverkande ske i fråga om utbyte av brott enligt lagen, om det inte är uppenbart oskäligt. Vad som kan förverkas är t.ex. inträdesavgifter eller annan ersättning som har erlagts för att bevista kampsportsmatchen samt i förekommande fall ersättning som uppburits för att delta i en match som anordnats utan tillstånd. I *andra stycket* lämnas upplysning om att bestämmelserna om beslag i rättegångsbalken gäller angående egendom som kan antas vara förverkad enligt första stycket.

Övergångsbestämmelser

Enligt förslaget skall lagen träda i kraft den 1 oktober 2006 med särskilda övergångsbestämmelser för anordnare av kampsportsmatch, dock inte match i professionell boxning. Frågan om övergångsbestämmelser har behandlats närmare i avsnitt 9.

Anordnande av kampsportsmatch som inte träffas av övergångsbestämmelserna, dvs. när det är fråga om en match som inte anordnas av en för kampsporten ansvarig organisation

eller en arrangör knuten till den organisationen, och som äger rum efter lagens ikraftträdande omfattas av förbudet även om avtal om matchen har slutits och förberedelserna har avslutats dessförinnan.